

НАУЧНА АВТОБИОГРАФИЯ

Име: БЪРЛИЕВА-Бекирова, Славия Георгиева

Адреси:

Р.О.В. 432 (Московска 13) BG – 1000 София,

(дом) Бунтовник 34/А BG – 1421 София

Телефон: +359 888 563 849 (мобилен)

Факс: +359 2 9866962

E-mail: barlieva@bas.bg

Родена: 04.08.1955, София

Образование и изследователска кариера

- 1974 Немска езикова гимназия – София
- 1980 СУ „Св. Климент Охридски”: М.А. по Класическа филология; II специалност История
- 1981 Специалист в Катедрата по история на българските земи в древността, СУ „Св. Климент Охридски”
- 1983 Проучвател в Кирило-Методиевския научен център на БАН
- 1990 Научен сътрудник
- 1994 Кандидат на науките (PhD) (История и теория на литературата – средновековна латинска литература; научен ръководител доц. д-р Св. Николова)
- 1998 Хабилитация (История и теория на литературата/ Помощни исторически дисциплини – палеография); старши научен сътрудник /доцент латинска и гръцка палеография

Специализации

- 1986 Ръкописен отдел на Библиотеката на Руската академия на науките в С. Петербург (научен ръководител проф. Людмила Кисельова
латинска палеография, архивистика и дипломатика)
- 1987 Държавен архив – Бари, Италия (под ръководството на проф. Франческо Маджистрале)
- 1990 Държавен архив – Венеция (под ръководството на проф. М.-Ф. Тиеполо и проф. Паоло Селми)
Историография/изворознание
- 1991 Monumenta Germaniae Historica – Мюнхен (под ръководството на д-р Алфред Гавлик и д-р Габриел Силаги)

Езици

- Майчин език - български
- Отлично - немски, руски, латински и английски
- Добре - италиански и старогръцки
- Слабо - френски, испански, чешки и полски

Изследователски интереси (ключови думи)

медиевистика; латинска, гръцка и славянска палеография; агиография, хронология; историография; извори; описание и дигитализация на средновековни ръкописи

Професионален опит като специалист по палеография, историография, архивистика и агиография

Самостоятелни проучвания в ръкописните отделения на:

- Библиотеката на НМ Рилски манастир; Народната библиотека „Св. Кирил и Методий”, София;
- Центъра за славяно-византийски проучвания „Иван Дуйчев” – София;
- Библиотеката на Руската АН, С. Петербург;
- Руската националната библиотека – С. Петербург;
- Апостолическата библиотека във Ватикана;
- Секретния архив на Ватикана;
- Митрополитска библиотека – Бари;
- Държавен архив – Бари;
- Държавен архив – Венеция;
- Държавен архив – Триест;
- Митрополитски архив – Удине;

- Библиотека Гуарнериана – Сан Библиотеката на манастира Монте Касино;
- Библиотека Марчиана – Венеция;
- Библиотека Квирини стампалиа – Венеция;
- Държавен архив – Венеция;
- Библиотека на Музея Корер – Венеция;
- Библиотека на Елинския институт за византийски изследвания – Венеция;
- Архив на Националната библиотека във Флоренция;
- Библиотека Рикардиана - Флоренция;
- Библиотека Гуарнериана – Сан Даниеле, Баварска държавна библиотека;
- Университетска библиотека – Фрайбург, Университетска библиотека – Прага;
- Университетска библиотека Братислава, Държавен Архив – Братислава;
- Библиотека на Държавния исторически музей – Москва;
- Руска библиотека „Ленин” – Москва;
- Библиотека на митрополитския капитул в Краков;
- Ягиелонската библиотека в Краков;
- Библиотека на Полската академия на науките- Корник;
- Осолинеум – Вроцлав;
- Националната библиотека – Виена;
- Библиотеката на манастира Клостернойбург – Виена;
- Национална научна библиотека – Одеса;
- Бодлеанската библиотека – Оксфорд.

Обучение на студенти и докторанти

- В **СУ „Климент Охридски”**, от 1993 до 2008, общо .415 ч. лекции, 635 ч. упражнения;4-ма дипломанти и 1 докторант (като консултант)

- ФКНФ, Катедра по класическа филология:

- 1998 Латинска палеография (за първи път в България) – 60 ч. лекции и 30 ч. упр.;
- Латински език – 180 ч. упр.; ръководител на 3 дипл. раб.
- 1999 Дипломатика – 10 ч. лекции, 5 ч. упражнениия
- Латински език – 90 ч. упр. Ръководител на 1дипл.раб.
- 2005 Западноевропейската графична култура – ККФ на СУ (30 часа)
- 2000 Латински език - 90 ч. упр.;
- 2001 Латински език – 60 ч. упр.;
- 2002 Латински език – 60 ч. упр.;
- 2005 Латински език – 60 ч. упр.

- ФКНФ, Катедра по германистика

- 2001 Средновековни източници за немската културна традиция – 30 ч. лекции;
- 2002 Средновековни източници за немската културна традиция – 30 ч. лекции

- ИФ, Катедра по история на България

- 2000 Средновековна хронология -15 ч.лек. ;
- 2002 Средновековна хронология -45 ч. лек. /15 ч. упр.;
- 2003 Средновековна хронология -45 ч. лек./ 15 ч. упр.;
- 2005 Средновековна хронология -45 ч. лек./ 15 ч. упр.;
- 2007 - Средновековна хронология -45 ч. лек./ 15 ч. упр.;
- 2008 - Средновековна хронология -45 ч. лек./15 ч. упр.;
- 2009 - Средновековна хронология -15 ч. лек./ 15 ч. упр.

- В Кирило-Методиевския научен център на БАН

- 1 докторант 2000-2004 (отчислен с право на защита)
- 1 докторант, зачислен 2010
- 2 специализанти от Университета в Лодз (Еразъм);
- 2 от Института по Славистика на Словашката АН - по агиография;
- 1 докторантка от Университета в Бари по историческа хронология на Балканското средновековие (Еразъм)

- Център за обучение на БАН

- 2007 – курс по историческа хронология за докторанти по история (4) и по библиотекознание (1)

Отделни лекции

- В **Трети Римски университет**:

- 2003, 8 (Le fonti cirilometodiane; Le tradizioni cirilometodiane nel mondo slavo; Agli albori degli studi cirilometodiani in Bulgaria: stato attuale e prospettive)

- В **Университета в Удине**

- 2003, 4 часа за докторанти по славистика и средновековна история: Gli fonti cirillo-metodiani nelle Biblioteche della Venezia-Gulia.

- **Университет Тюбинген**, Катедра по история на изкуството

- 2006 : лекция Denkmaeler der Antike und des Mittelalters in Bulgarien – letzte Entdeckungen.

- 2010 6 ч. лекции в Università degli Studi di Napoli "L'Orientale": La tradizione Cirillo-Methodiana nel' Europa Centro-Orientale – fenomeno della cultura e l' identità Europea;

- **Uniwersytet Łódzki**, Pl,

- 2010, 6 ч. лекции: Cult of Saints and their modern reflection as national identity topic (2h), The Cyril and Methodius Tradition and the National Identity of the Slavs – on examples from today Polish, Czech, Slovak and Hungarian Lands (4h)

- **Uniwersytet Łódzki**

- 2011, 6 ч.: From the Greek Majuscule script up to the Cyrillic Unicode – historical development of graphic culture in the today Bulgarian lands.

Управленски опит

- 2000-2007 Научен секретар на Кирило-Методиевския научен център на БАН

- 2007 Зам. директор на КМНЦ;

- 2008-2012 Научен секретар на БАН (Културно – историческо наследство и нац. идентичност")

- 2012 - И.д. научен секретар на БАН (Културно – историческо наследство и нац. идентичност")

- 2012- Директор на Кирило-Методиевския научен център на БАН

Ръководени проекти 2000-2010

- Ancient Graphic culture on the Balkans and the Paleography of --Medieval manuscripts (Britishcouncil/University of Oxford 2000);

- Покръстването на българите и кирило-методиевският мотив в латинската историография. НФ НИ 2000-2003 (награден от Изпълнителния съвет на фонда 2004 г.);

- Латинските Cyrillometodiana в Полша (Институт за славистика на ПАН/ КМНЦ в рамките на споразумението м/у БАН и ПАН), 2004 – 2005;

- Cultural, religious and philosophic aspects of the Slavic medieval literatures and their modern projections (BAS and PAS 2006-2008; 2009-2011)

Участник в проектите 2000-2010

- Virtual Library and data tools for Old Bulgarian studies (КМНЦ и Института за компютърна лингвистика на CNR- Пиза, 1998-2000);

- The European Medieval Cultural Heritage: Bulgarian documents from the Grigorovich-Collection in the Odessa State Library (The Austrian Science and Research Liaison Office Sofia, 2001-2003);

- Модернизация на изследователската инфраструктура в областта на кирилометодиевските изследвания (МОМН, 2007-2008);

- Reception of the Old Bulgarian homiletic Collection named "Studion" in the Cyrillic manuscript tradition in the Polish – Lithuanian principality, 16th – 17th c. (KMRC and the Institute of Lithuanian Language, Vilnius, 2007-2009);

- The Cyrillo-Methodian heritage and the National Identity of Bulgarians and Slovaks (KMRC and the Institute of Slavic Studies, Bratislava, 2008-2010);

- Кирило-Методиевото културно наследство и неговите български и европейски измерения (НФ Научни изследвания, 2009-2011);

- Net4Society (FP7, Cooperation, 2007-2013);

- Medieval Europe (FP7, COST - 2011-2013).

Експертна дейност [в]

- Академичен съвет на Центъра за обучение на докторанти на БАН (от 2005);
- Научен съвет на КМНЦ при БАН (1998-2010);
- Национална експертна комисия за Обществени и хуманитарни науки към НФНИ (2005-2008);
- Археографска комисия към НБ „Св. Кирил и Методий“ (от 1998)
- American Biographical Institute of International Research advisory board – Raleigh , NC, USA (от 2000);
- Институционален музеен съвет на музеите на БАН (от 2009 председател);
- Международна комисия по балканистика (от 2011);
- Редакционен съвет на Scripta & e-scripta, София (2004-2010);
- Editorial council of Slavia Meridionalis, Warsaw (since 2010);
- Ред. колегия на поредицата „Кирило-Методиевски студии“ София (от 2005);
- Национално контактно лице за 7РП, Сътрудничество (от 2007);
- Контактно лице на БАН за Европейската научна фондация – постоянен комитет за хуманитаристика;
- Институционален координатор на КМНЦ в програмата Еразъм (2003 – 2006) as Institutional Coordinator of BAS for the LLP/Erasmus ;
- Институционален координатор на БАН в програмата Еразъм (LLP/Erasmus) от 2007 г.

Членува в:

- ARBEOGESELLSCHAFT – MUNICH (2000-2007)
- AISSCA (ASSOCIAZIONE ITALIANA PER LO STUDIO DELLA SANTITÀ, DEI CULTI E DELL'AGIOGRAFIA) – ROME;
- Асоциация на медиевистите и византинистите в България;
- Съюз на учените в България

Публикации:

- Who's who of Professional and Business Women? Raleigh, NC, 2000, p. 123;
- Грашева, Л. -В: Кирило-Методиевска енциклопедия. Т. 4., София, 2003, 628-630;
- Chartae Palaeoslavicae (<http://www.chartae.uni.lodz.pl>);

Книги и монографии:

Латински агиографски творби за св. Кирил и Методий в Златната легенда на Яков Ворагински. (Latin hagiographic works about SS. Cyril and Methodius in Legenda aurea of Jacobus de Voragine) (=Кирило-Методиевски студии.Т.11, 3- 124) София, 1998.

Рецензии за книгата:

- Атанасова, Д. – Palaeobulgarica, 23, 1999, 4, с. 118-123;
- Младенова, М. – Старобългарска литература, 31, 1999, с. 150-152;
- Vlahova, E. – Slavia (Praha) 66, 1999, p.352-355;

Латинска палеография и палеографски проблем на латинските кирило-методиевски извори - В: Помощни исторически дисциплини. Т.4, Институт за история, БАН, 76 с. (неотпечатана).

Nachlaß Friedrich Bock (1890-1963). Interimistisches Findbuch zum Depositum des Archivio Segreto Vaticano bei den Monumenta Germaniae Historica. Unter Mitarbeit von Vlatka Cizmic , Maja Galle, **Slavia Barlieva**, Claudius Kurka und Doris Bauernfeind herausgegeben von Arno Mentzel-Reuters. München, Monumenta Germaniae Historica, 2009, 339 S.: http://141.84.81.24/etc/dokumente/mgh-archiv_bock.pdf

Uczniowie Apostołów Słowian. Siedmiu Świętych Mężów . Kraków, 2010 (M. Skowronek & G. Minczew ; co-authors Sl. Barlieva, D. Češmedžiev, E. Bakalova), 220 p. ISBN 978-83-7624-037-4

Съставителство и редакция:

Święci Konstantyn-Cyryl i Metody – patroni Wschodu i Zachodu. Opracował Zespół (S. Barlieva, L. Górka, A. Naumow, E. Solak, K. Stantchev, J. Stradomski) pod redakcją Aleksandra Naumowa. Kraków, Collegium Columbinum, 2012. 450 p. ISBN 978-83-7624-037-5 (под печат)

Пети достоитъ: сборник в памет на Стефан Кожухаров. Съст. А. Милтенова. Ред. А. Милтенова, С. Бърлиева и Е. Тончева. С. 2003, 624 с. ISBN: 954-8712-23-7

Език и култура в средновековна Европа. Учебни програми за докторанти по хуманитарни дисциплини. „Еразъм“ кодове 08 и 09. /Language and Culture in Medieval Europe. Doctoral Curriculum – Subject Area Codes 08 and 09. Съставителство и редакция С. Бърлиева и Г. Филипова. С. 2006, 20 с. ISBN-10:954-9787-14-1.

Проблеми на Кирило-Методиевото дело и на българската култура през IX-X век. (=Кирило-Методиевски студии, кн. 17). Ред. кол.: Б. Велчева, Ек. Дограмаджиева, Св. Николова – гл. ред., Г. Попов, Сл. Бърлиева – отг. секр. С., 2007. 852 с.

Scripta & e-scripta. No5 /2007 (Ред. колегия, отг. редактор на тома С. Бърлиева), 296 с.

Статии:

Средновековието в огледалото на един филолог (= Кирило-Методиевски студии, Т. 18). Ред. кол.: Сл. Бърлиева – гл. ред., Ек. Дограмаджиева, Т. Славова, Г. Филипова – отг. секр. С., 2009. 670 с.

Проблеми при издаването на корпуса на изворите за живота и делото на Кирил и Методий. – In: Доклади на II Международен конгрес по българистика.(Problems by Editing the Cyrillo-Methodian sources. – In: Papers of the Second Bulgarian studies Congress. Т. 21. С., 1989, 194-201; co-author Б. Мирчева).

Предварителен списък на кирило-методиевските извори. (A preliminary list of the Cyrillo-Methodian sources). – In: Кирило-Методиевски студии.Т.8. София, 1987. 486-515 (co-author В. Мирчева).

Пространното житие на Наум Охридски. Увод, превод и бележки (The Long Life of Nahum of Ochrid. Introduction, translation and commentaries). – In: Старобългарска литература. Т.20. С., 1987, 129-144.

За кратката редакция на Италианската легенда и един неин неизвестен препис (About the short version of the Italian legend and an unknown copy of it).– In: Кирило-Методиевски студии.Т.5. София, 1988, 156-162.

Гръцките ръкописи в Рилския манастир (Description of the Greek Manuscripts in the Rila Monastery) – Старобългарска литература (25-26), 1991, 226-232.

Новооткрити преписи на латински агиографски творби за Кирил и Методий в полската легенда aurea (Newly discovered copies of hagiographic works about Cyril and Methodius).- In: Кирило-Методиевски студии.Т.8. София, 1991, 264 -278.

Преписи на латински извори за св. Кирил и Методий от сбирката на библиотека Валиселиана в Рим (Latin sources about SS. Cyril and Methodius from the Vallicelliana-Library in Rome. – Palaeobulgarica, XVI (1992),3, 41-54.

Заметки к содержанию латинской рукописи F.157 /F.10 (Notes on the contents of the Latin manuscript F. 157/ F. 10). - In: Материалы и сообщения по фондам Отдела рукописной и редкой книги Библиотеки Российской Академии наук.1990. С. Петербург, 1993, 187-192.

Abschriften Böhmischer Quellen über die Heiligen Kyrillos und Methodius in polnischen Handschriften. - In: Listy filologické. Vol. 117. Praha, 1994, 26- 31.

Two Venetians at Dupnica in 1575).-Etudes Balkaniques, 2, 1996, 124-126.

Латинско стихотворение от XII в. – още един кирило-методиевски извор (A Latin Poem from 12.c. – an additional source about SS. Cyril and Methodius) – Старобългарска литература, Т.30, 1998, 1-15.

Една хомилетична творба за св. Кирил и Методий. (A Sermon about SS Cyril and Methodius. To the Point of the Latin Cyrillo-Methodiana in Poland) – Палеобулгарика, 40-49,XXII, (1998), 2, 40-49.

Olomouckiját i prazhkiját misal i sluzhbite za sw. Kiril i Metodij. (The Missals from Olomouc and Prague and the Services of SS Cyril and Methodius.) – Palaeobulgarica, XX (1998), 1, 12-25.

Климент Римски, Климент Охридски и Кирило-Методиевската традиция. (S.Clemens of Rom, S. Kliment of Ochrid and the Cyrillo-Methodian Tradition.- In: Кирило-Методиевски студии.Т.13. София, 2000, 159-166.

Московският препис на Djukanzhovija списък (The Moskow copy of the Du Cange Catalogue). - Палеобулгарика, XXIV (2000), 3, 50-65.

Покръстването на българите в хронографията на западното Средновековие (coauthor St.Batalova).- In: Medieval Christian East and West. Sofia, 2002, 418-432.

Eine Handschrift des Byzantinischen Rechts (GIM, Syn.Gr.286)- In: Tradicija, priemstvenost, novatorstvo. V pamet na Petăr Dinekov. Sofia, 2001,94-99.

От доминиканските лекционари до постригентските мисали – латинската литургична традиция за св. Кирил и Методий. (From the Preacher's order Lectionaria to the Post- tridentinian Missals – the Latin hymnologic works about SS. Cyril and Methodius. – In: Cultura animi. In honour of Anna Nikolova. Sofia, 2004, 135-145.

Тивериуполските мъченици в ръкописните и старопечатни сбирки на Народната библиотека.The Martyrs of Tiberiopolis in the manuscript and old print collections of the National Library. – В: Библиотеката. Sofia, 2005, 358-366.

Мощите на св. Кирил и тяхната прослава през вековете (The relicts of S. Cyril and their blazon during the centuries) – In: Старобългарска литература, 33-34. София, 2005, 126-144 (съавтор А.Наумов)

On the sermons of Grigorii Camblak to the Council in Constance. – In: Między Wschodem a Zachodem. Proza retoryczno-kaznodziejska w krajach południowosłowiańskich, Lodz, 2006, 78-96.

Un verso latino dal XII secolo – un fonte Cirillometodiano sconosciuto. – In: Liturgia e agiografia tra Roma e Costantinopoli. Atti del I e II Seminario di Studio Roma-Grottaferrata 2000-2001” a cura di Kr. Stantchev e St. Parenti (=Analekta Kryptoferis, 5). Grottaferrata, 2007, 70-86.

Един ръкописен фрагмент от областта на Боденското езеро – следа от Методиевското заточение? (A manuscript fragment from the Boden lake area – sign of Methodius' exile?) – In: Кирло-Методиевски студии, Т. 17, 2007, 98-107.

The Cyrillo-Methodian Tradition in the Latin Hagiography. Recent Research Topics. - In: Poznávanie kulturneh odedicstva Sv. Cyrila a Metoda. Nitra, 2007, 94-107.

"Nationalisierung" der Heiligenverehrung. Bulgarische, tschechische und polnische Parallelen der Entwicklung des Kyrillo-Methodianischen Kultes. – Slavia Meridionalis, p. 297-307.

The Christianization of the Balkans in 5th century Christian literature.–In: Mozaika religijna Bałkanów.Gniezno, 2008, 19-24 p.

Атон като мотив в латинската историография - корени и съвременни рефлексии. – In: Święta góra Athos w kulturze Europy, Europa w kulturze Athosu Collegium Europeum Gnesnense & Komisja Slawistyczna Polskiej Akademii Nauk, Gniezno 2009, 114-121. ISBN 978-83-923994-9-0

Uczniowie Apostołów Słowian.Siedmiu Świętych Mężów w greckiej i słowiańskiej tradycji literackiej (coauthor D. Češmedžiev) - In: Uczniowie Apostołów słowian siedmiu świętych mężów (= Biblioteka duchowności Europejskiej 4), Collegium Columbinum, Kraków 2010, 17-36.

Uczniowie Apostołów Słowian. Siedmiu Świętych Mężów w greckiej i słowiańskiej tradycji literackiej. In: Uczniowie Apostołów słowian siedmiu świętych mężów (= Biblioteka duchowości Europejskiej 4), Collegium Columbinum, Kraków 2010., 17-36. ISBN 978-83-7624-037-4 (Co-author D. Češmedžiev.

I Santi Cirillo e Metodio nell'innologia latina. – In: Slavica Ambrosiana. T. 2. Milano, 2011, 101-114.

Статии в енциклопедии и справочници:

Италианската легенда (The Italian Legend). - В: Кирило-Методиевска енциклопедия. Т.2. С., 1996. 140-146.

Магнаурска школа (The School of Magnaura). – В: Кирило-Методиевска енциклопедия. Т.2. С., 1996, 578-580.

Легенда aurea (Legenda aurea). – В: Кирило-Методиевска енциклопедия. Т.2. С., 1996, 510-512.

Лъв Остийски (Leo Marsicanus). – В: Кирило-Методиевска енциклопедия. Т.2. С., 1996, 562-564.

Папски енциклики и писма за св. Кирил и Методий (Papal encyclica and Letters on SS. Cyril and Methodius). – In: Кирило-Методиевска енциклопедия. Т.3. Sofia, 2003, 95-99.

Латински служби за Кирил и Методий (Latin Services to SS. Cyril and Methodius). – В: Кирило-Методиевска енциклопедия. Т.3. Sofia, 2003, 648-652 .

Служби за св. Седмочисленици (Services to the St. Seven apostels of Slavs). – В: Кирило-Методиевска енциклопедия. Т.3. Sofia, 2003, 680-682.

Сплитски събори (The synods in Spalato) – В: Кирило-Методиевска енциклопедия. Т.3. Sofia, 2003, 726-729.

Хроники с вести за св. Кирил и Методий (Chronicles containin notes on SS. Cyril and Methodius) – В: Кирило-Методиевска енциклопедия. Т.4. Sofia, 2003, 453-458.

Шютц, Й. (Schütz, J). – В: Кирило-Методиевска енциклопедия. Т.4. Sofia, 003, 560-562.

Гръцки кирило-методиевски тардиции (Greek traditions about SS. Cyril and Methodius). – В: Кирило-Методиевска енциклопедия. Т.4. Sofia, 2003, 146-151.

Съобщения, рецензии и персоналии

Bełasica (Bazyli II Bułgarobójca, Samuïł) – In: Przestrzeni bułgarskiej pamięci narodowej. Warszawa, 2011. 4 p. (in press)

Św. Cyryl i Metody. – In: Przestrzeni bułgarskiej pamięci narodowej. Warszawa, 2011. 6 p. (in press)

Św. Sedmoczislenici – In: Przestrzeni bułgarskiej pamięci narodowej. Warszawa, 2011. 8 p. (in press)
Cyrylica – In: Przestrzeni bułgarskiej pamięci narodowej. Warszawa, 2011. 4 p. (in press)

Точното изложение на православната вяра. Приносът на Линда Садник в старобългаристиката. (The Exact Presentation of the Orthodox Fate. Linda Sadnik's contribution to the Old Bulgarian Studies). -In: Кръгозор, 3, 1983, 212-214.

Симпозиум за изворите за живота и делото на Кирил и Методий (A Conference on the Cyrillo-Methodian Sources). – Език и литература, 2, 1984, 118-121.

Международна конференция за славянското ръкописно наследство в Рилския манастир (An International Conference on the Slavic Manuscripts Heritage) - Палеобулгарика, 9 (1985), 120-123 (co-author G. Filipova)

Международна конференция в Болгарии. – Информационный бюлетин МАИРСК UNESCO.Fasc. 14. Moscow, 1986, 49-53.

Проблематиката на симпозиума по кирилометодиевистика в рамките на Втория конгрес по българистика (The Cyrillo-Methodian Symposium by the Second Bulgarian Studies Congress). - Palaeobulgarica, 10 (1986), 84-88 (в съавторство с Б. Мирчева).

(Rew.) Paraenesis. Die altbulgarische Übersetzung von Werken Ephraims des Syrers. I. Bd. herausgegeben von Georg Bojkovski. U.W.- Freiburg i. Br., 1984, XVIII. 291 S. – In: Старобългарска литература, 19. Sofia, 1986, 138-140.

Международна научна конференция, посветена на 1100 – годишнината от смъртта на славянския първоучител Методий (An International Conference for the 1100th Anniversary of S. Methodius' Death). – В: Старобългарска литература, 19. С., 1986, 127-131.

(Rew.) Podskalsky. Christentum und theologische Literatur in der Kiever Rus' (988-1237). Muenchen : Beck, 1982, XIII, 361 S. - В: Старобългарска литература, 19. С., 1986, 127-131. (съавтор А. Стойкова)

(Rew.) Květa Reichertová, Emilie Bláhová, Vlasta Dvořáková, Václav Huňáčěk. Sazava, památník staroslověnské kultury v čechách. Praha, Odeon, 1988, 451 p. – В: Старобългарска литература, 23-24. С., 1990, 195-197.

(Rew.) Neue Ausgabe mittelalterlicher hagiographischer Werke. Die Gesta Hungarorum des anonymen Notars. - Palaeobulgarica, 16 (1992), 118-120.

Семинар по история на православното богослужение (A Workshop on History of the Orthodox Liturgy). - Palaeobulgarica, XVI (1992), 4, 118-120.

Осемдесетгодишният юбилей на боландиста Пол Девос. (The 80th Anniversary of Paul Devos, S.J.) - Palaeobulgarica, XVI (1993), 3, 118-120.

(Rew.) Le origini e lo sviluppo della cristianità slavo-byzantina, a cura di S.W. Swiercosz-Lenart. Roma, 1992, 484 S., 19 Abb) - In: Deutsches Archiv für Erforschung des Mittelalters. T.49. Muenchen, 1993, 714-715.

(Rew.) Leben und Werk der byzantinischen Slavenapostel Methodius und Kyrillos. Beiträge eines Symposiums der Griechisch-Deutschen Initiative Würzburg, herausg. von Evangelos Konstantinou. Muensterschwarzach, 1991. Vier-Tuerme-Verlag. 148 S. - In: Deutsches Archiv für Erforschung des Mittelalters. T.50. München, 1994, 312.

Глаголитика - Симпозиум, посветен на началото на славянската писмена култура (Glagolitica – a symposium dedicated to the beginning of the Slavic literacy) - Palaeobulgarica, 21 (1997), 118-120.

(Rew.) Martin Eggers. Das Erzbistum des Method. München, 1996. – В: Старобългарска литература, 31, С., 1999, 135-145.

За Светлина Николова (To Svetlina Nikolova). - Палеобулгарика, 26 (2003), 4, 89-95.

Доклади на научни конференции (само непубликувани)

(Rew.) L.I. Kiseleva. Pis'mo I kniga v Zapadnoj Evrope v srednie veka. (Script and book in West Europe in the Middle Ages). S.Petersburg, 2003, 310 p. – Scripta & e-scripta, 6, 2008, 361-364.

Средновековието в огледалото на един филолог (The Middle Ages in the Mirror of a Philologist). – In: The Middle Ages in the Mirror of a Philologist (= Кирило-Методиевски студии, Т. 18, 2009), 6-9.

За любопитството към монашеския живот: Historia Lausiaca в ръкопис 255 на ЦСВП „Иван Дуйчев“ Доклад на международна конференция в чест на 10 г. от създаването на Център "Иван Дуйчев", "Любопитство, знание, власт" - София, 16-19 май, 1996

Legenda aurea и иконографията през 14 в. – Международен семинар по агиография и иконография в Пловдив, 22-24 юни 1999 г.

Niceta of Remesiana and his missionary work on the Balkans. A contribution to the history of the Balkan Christianity in the late 4th c. – Cults of Early Christian Saints from Central and Southeastern Europe. International Conference Sofia, September 1999.

The School of Magnawra. – Семинар на департамента по медиевистика на ЦЕУ – Будапеща: Courtly culture, 3-10 April 1998.

Житията на св. Климент Охридски в ръкописите и архива на В. И. Григорович. Шести интердисциплинарен колегиум по стара българска литература и култура в памет на Петър Динеков. София, 29 –31 октомври 1998 г.

The Graphic culture in today Bulgaria' lands. – Oxford University Oriel College Summer Lectures. June-August, 2000.

Education in the Field of Medieval literature on the Balkans. – International conference of experts in literary studies. Sofia. October 2000.

Translatio Clementis papae e l' inizio del culto dei santi Cirillo e Metodio in Europa Occidentale. – In: Invenio e/o Translatio: Il culto delle reliquie dei santi, Roma, 29.3- 31.3.2001

Die westlichen Kyrillo-Methodianischen Officia. – Scientific Conference organized by the University of Bratislava and the Culture Institutes of Austria, Bulgaria and the Check Republic in Bratislava. Bratislava, 24-26 of May 2002.

Кои са българските гръцки ръкописи в Одеса? - Интердисциплинарен колегиум по стара българска литература и култура в памет на Петър Динеков. София, ноември 2002.

Le uffici Latini Cirillo-Methodiani. – Tavola rotonda sullo stato e le prospettive degli studi cirillo-methodiani. Roma, Pontificio Istituto Orientale, 23 maggio 2003.

За службите и за митовете – един непознат ръкописен фрагмент като аргумент по темата за западната кирило-методиевска традиция – Юбилейни Кирило-Методиевски четения, ФСФ, СУ, С. 23 май 2005.

Describing manuscripts at the Bulgarian Academy of Sciences. - Die Katalogisierung mittelalterlicher Handschriften in internationaler Perspektive. Internationales Kolloquium, 24. - 26. Oktober 2005, Bayerische Staatsbibliothek, Muenchen. <http://www.bsb-muenchen.de/fileadmin/imageswww/pdf-dateien/kongresse/hstagung/Barlieva.pdf>

The Greek vita of S. Amphylochius of Iconia and its Latin and Slavic versions. – Byzantium and the Slavs. International scientific conference. Sofia, 12 – 16.05.2005.

Cyril and Methodius in the Slavic culture and religion. – Scientific meeting "The Cyrillo-Methodian Tradition among the Slovaks and Bulgarians". Bratislava, 21.06. 2006.

Neue Erkenntnisse über den hl. Methodius und das benediktinischen Mönchstum. Konferenz "Prägende Gestalten des Inselklosters Reichenau", Reichenau, 20-22.10.2006.

SS. Cyril and Methodius among the Patron Saints of Europe. – SS. Cyril and Methodius in the Orthodox Welt. International Conference of the inter-parliamentary Assembly of the Orthodox parliamentarians. – Bulgarian National Assembly, Sofia , 29th of March 2009 (coauthor A. Naumow).

Humanities on the Bulgarian Academy of Sciences. (Member Organization Representatives and SCHCore Group Meeting 14/15 June 2007, London – UK)

Правилата на играта. Някои правила за изработването на един европейски проект. – Информационна среща на учени –хуманитаристи с националните представители и контактните лица за подпрограма „Социално-икономически и хуманитарни науки” на 7 РП. София, 17 май 2007.

Humanities in the Bulgarian Academy of Sciences. (Member Organization Representatives and SCHCore Group Meeting 14/15 June 2008, Strasbourg)

Cultural-historical heritage and national identity – the field of Humanities in BAS. – Standing Committee for Humanities, European Science Foundation. Sofia, 28 July 2008.

Gregory Camblak's Sermon to the Council of Constance and its Latin Parallels 2008 - LDK kalbos, kultūros ir rašties tradicijos /Languages, Cultures and Writing traditions of the Grand Duchy of Lithuania. Penktoji tarptautinė konferencija / 5th international conference 2008 m. lapkričio 12–14 d. /November 12–14, 2008, Vilnius.

Evaluating Bulgarian Academy of Sciences. - ALLEA Working Group “Evaluating for Science” & Union of the German Academies of Sciences and Humanities, 28 - 29 June 2010, Mainz.

Bulgarian Humanities in FP7. – European Academies meeting “ The Humanities and Social Sciences in Framework Programmes 7 and 8: Review, Preview and Recommendations”.Rome, 2-3 December 2010.

Il Santo Naum nella tradizione letteraria Balcanica - Giornata di Studi Cirillometodiani, dedicate all'Undicesimo centenario della morte di san Naum di Ocrida. Roma, Università degli studi RomaTre, 21.05.2010 (plenaria)

The Bulgarian Context. - Towards an European Evaluation Protocol for institutional evaluations. ALLEA Consultative Meeting “Evaluating for Science”, Mainz, 28-29 юни 2010.

The cult of Saints Cyril and Methodius as a Meeting point of the West and East Europe.- International Medieval Congress – Leeds 2011, Session 1019 .

ПОПУЛЯРНО:

Представата за Кирило-Методиевата мисия и покръстването на българите у историографите на Късното средновековие (лекция пред Кръжока по кирилометодиевистика в СУ, 1998 г.)

“Св. Кирил в Рим” – лекция пред ученици от НГДЕК по случ. патронния празник на училището.- 11.05. 1999.

Папа Йоан Павел II и прославата на св. Кирил и Методий – лекция в Католическия културен център в София, 19 май 2005 г. За кирилометодиевистиката в България – слово в посолството на РБългария в Прага, 25 МАЙ 2005 Г.

Кирил и Методий в народната памет – лекция пред Дружеството на българите в Словакия, 22 юни 2006

Кирило-Методиевската традиция – българският феномен и неговите европейски паралел 4/ЗСП. „НАУКА”, XIII годишнина, бр. 1-6, 2008г.

„Кирило-методиевската идея в православното християнство” – слово на откриването на едноименната изложба в Народното събрание – София, 29 април 2009 г.

„Св. Кирил в българската и европейската традиция“ Слово за откриване на изложба в Националния музей „Земята и хората”, 14 февруари 2010 г.

УЧАСТИЯ В МАСМЕДИИТЕ:

- Радио Ватикана, – 30 март 2001: Между Рим и Константинопол – Кирило-Методиевото дело в контекста на обединението на Европа.
- Канал 1 – сутрешен блок, 24 май 2001
- Арт –ефир пр. Хр. Ботев- Литературата като нравствено-етично формиращ феномен; традиция приемственост и новаторство – една школа в българската филологическа наука
- Интервю за словашкото национално радио по случай 24 май и по повод изложбата за КМНЦ. – 24 май, 2002
- Интервю за юбилея на КМНЦ – радио “Шумен”, 22 февруари 2005-06-28.
- Интервю за КМНЦ и най-старите български книжовни паметници – в-к “Сега” 12 май 2005
- Интервю за предаването “12 плюс 3” на програма “Хоризонт” на БНР с водещата Людмила Железова, излъчено на 24 май 2006 “Кирило-Методиевската традиция и духът на Европа”
- Кирило-Методиевският научен център и изследването на славянската средновековна литература. – за изданието Slovanski kalendar 2007
- <http://www.ebfbusiness.tv/index.php?page=shows&type=4&id=3776&pagenum=13> 13 май 2011 (с Владимир Димитров)
- Радио ” Фокус” „Добро утро, България” на 11 май
- Radio K2 – 06.03. 2010
- Радио K2— 09.02.2010
- БТА, 26 януари 2010
- Vesti.bg/30.03.2009
- Дарик – 13 октомври 2001
- Ирина Вагалинска. Тема...
- Филева, Л. Дневник 2010-02-17
- Доц. Славия Бърлиева научен секретар на БАН, Владимир Димитров научен секретар на бан – телевизия ebf- 19 май 2011.
- ТВ7, 1 ноември 2011. Ще оцелее ли БАН с намален бюджет – Бодилник: Славия Бърлиева, научен секретар на БАН и доц. Людмил Вагалински, директор на Националния археологически институт с музей на БАН
- 6 ноември 2011 – ЕСОН.“Правителството срещу Българската академия на науките - кой има полза от това?»
- 27.12.2011 – пресконференция в БТА за археологията в България
- V-к Дума, В. Христова
- Klassa. bg 27.12.2011
- News.bg – 27.12.2007 – Чиновници настройват срещу археолозите: Славия Бърлиева, научен секретар на БАН
- 15.10.2011, Дарик радио – Ракия ли е ракията? За етимологиите.

ЦИТАТИ:

- Podskalsky, G. Bemerkungen zur Struktur und zum Verstaendnis der ersten griecischen Naum-Vita (ВНГ 1316z). - Analecta Bollandiana, 109, 1991, p.165,
- p. 168
- Nihoritis, K. The Cyrill and Methodius Tradition in Greece. Cyrillo-Methodianum.T.10. Thessaloniki, 1995, p.22.
- Naumow, A. Krakowskie Cyrillomethodiana. -В: Кирило-Методиевски студии. Кн. 10, с.140,
- с.142

- Мирчева, Б. Принос в изследванията на кирило-методиевската проблематика. -*Palaeobulgarica*, 16 (1992), 4, с.116.
- Djurova, A. L'integration du monde slave dans le cadre de la communauté orthodoxe (IX-XII siècles): Notes préliminaires. – In: *Harvard Ukrainian Studies. Vol 12/13, 1988/1989 (Predvariteln spisak...)*
- Подскалки, Г. Бележки върху структурата и тълкуването на Първото гръцко житие на Наум (ВНГ 1316z). - В: *Хиляда и осемдесет години от смъртта на св. Наум Охридски*. С. 1993, с. 8, - с. 9
- Горски, В. Наум как святой. - В: *Хиляда и осемдесет години от смъртта на св. Наум Охридски*. С. 1993, с.27.
- Николова, Св. За един непознат препис от службата на св. Наум Охридски. - В: *Хиляда и осемдесет години от смъртта на св. Наум Охридски*. С. 1993, с.31, - с.51
- Янкова, В. Онародняването в агиографията и житията на св. Наум Охридски. - В: *Хиляда и осемдесет години от смъртта на св. Наум Охридски*. С. 1993, с. 74.
- Бакалова, Е. Една неизвестна житийна икона на св. Наум от Софийския археологически музей. - *Проблеми на изкуството*, 1993, 4.с.20.
- *Répertoire des bibliothèques et des catalogues de manuscrits grecs. Répertoire des bibliothèques et des catalogues de manuscrits grecs de Marcel Richard: Rila*
- *Полонистиката в България 1985-1980*. С. 1996, с.423.
- Минчев, Г. Краковска легенда.- В: *Кирило-Методиевска енциклопедия*. Т.2. С., 1996, с. 453.
- Начева, М. *Quemadmodum* В: *Кирило-Методиевска енциклопедия*. Т.2. С., 1996, с. 240.
- Николова, Св. Извори за делото на Кирил и Методий В: *Кирило-Методиевска енциклопедия*. Т.2. С., 1996, с. 87, - с.88, - s.88.
- Николова, Св. Кирило-Методиевски научен център.- В: *Кирило-Методиевска енциклопедия*. Т.2. С., 1996, с. 317.
- Костова, К. Проблеми на нормативността в правописа и фонетиката на преславските текстове. С. 1993, с. 27. (кандидатска дисертация)
- Мирчева, Б. Две химнографски произведения, посветени на св. Методий и св. Кирил. С. 1997, с. 34 (кандидатска дисертация).
- Сотиров, Г. Моравска легенда. - В: *Кирило-Методиевска енциклопедия*. Т.2. С., 1996, с. 732.
- Атанасова, Д. Кирило-Методиевски традиции в чешката литература до XIV в. С. , 1998, с.288. (дисертация).
- Станчев, К. Някои уточнения относно историческите съчинения на Петър Богдан- Бакшич.- *Palaeobulgarica*, XXII (1998), 2, с.128.
- Илиевски, П. Македоно - руски културни връзки през Средновековието. Скопие, 1999, 236.
- Zanetti, U. *Analecta Bollandiana* 113, p. 246
- Podskalsky, G. *Theologische Literatur des Mittelalters in Bulgarien u. Serbien 865-1459*. Muenchen, 2000, p. 172
- p.284
- p. 285.
- Младенова, М. Старобългарска литература. 31(1999)
- Атанасова, Д. Кирило-методиевската традиция като културен феномен е епохата на късното западноевропейско Средновековие. *Palaeobulgarica* 1999, 4, 118 - с. 123
- Тъпкова-Заимова. ПЛБГ.2000 (24), кн. 3, с. 49;
- Vatasso, Antonio. *Riavvio della Transumanza e promozione del culto di San Clemente durante l'Abbazia di Leonate (1155-1182)- Gli luogi del Sacro*. Pescara, 2001. p.5.
- П. Илиевски Светила Незаодни, 1999, п.7. с. 67,
- Пак там, с.125.
- Erdoğru, A. *Onaltinci yüzyilda Sofya Şehrî*. – In: *Tarih İncelemeleri Dergisi*. XVII, 2, December 2002, 1-15., p. 13 (Two Vencians...)
- Петров, П. Покръстване на българите, КМЕ, 3, С. 2003, с.193.
- Атанасова, Д. Сан на Кирил, КМЕ, 3, С. 2003, 534 (КМС11, 38-52)
- Йовчева, М. Служби за Наум Охридски, КМЕ, 3, С. 2003, 680
- Kølln, Hermann. *Westkirchliches in altkirchenslavischer Literatur aus Grossmaehren und Boehmen*. Copenhagen, 2003(Listy ilol. i Plb – Edna hom. tvorba)

Кирило-Методиевски студии, 11, 1998, 5-12; От доминиканските лекционари до посттридентските мисали – латинската литургична традиция за св. св. Кирил и Методиоу.
– В: CULTURA ANIMI. Изследвания в чест на Анна Николова. Съст. и ред. В. Герджикова, Е. Маринова. София, 2004, 135-145.

- Стиляна Баталова “ Агиографските творби за св. Евстатий Плакида в латинската традиция до XII век.С. 2005, увод (2 цит.)

- увод ,

- глава 1 (общо 10 цит. в гл. 1)

- глава 1

- глава 1

- глава 1

- глава 1

- глава 1

- глава 1

- глава 1

- глава 1

- глава 1 ,

- глава 2 (3 цит. в гл 2)

- глава 2

- глава 2

г- лава 3 (2 цит. в гл. 3)

- глава 3,

- Я. Страдомски, в: Проблеми на Кирило-Методиевото дело и на българската култура през IX-X век. (=Кирило-Методиевски студии, кн. 17). С. 2007

- Пак там.

- Пак там

- Naumow, A. Unikalne święto ku czci św. Konstancy-Cyryla Filozofa u katolików bułgarskich in S. Pawłowski SAC , Różnić się w zgodzie. Księga pamiątkowa dedykowana Księdzu Profesorowi Leonardowi Górcze SVD z okazji 40-lecia pracy naukowo-dydaktycznej (Pieniężno-Lublin 1968-2008), LUBLIN, Katolicki Uniwersytet Lubelski, pp. 307-314, Summary: The unique feast of St. Constantine (Cyril) the Philosopher celebrated by Bulgarian Catholics, p. 315. (ISBN 9788373637702)

- Пак там.

- Ziemann, D. Vom Wandervolk zur Grossmacht, 2007

- Пак там.

- Пак там.

- Атанасова, Д. Сан на Кирил КМЕ 3

- Пак там.

- Климент Охридски. Слова и служби. С. 2008, с. 46,

- пак там с. 72

- пак там с. 103

- Стиляна Баталова. Мотивът за появата на чудния елен в житието на св. Евстатий Плакида - инициация “преведена” на езика на агиографската легенда ? – В: CULTURA ANIMI: - Изследвания в чест на А. Николова / Състав. и ред. В. Герджикова, Е. Маринова. – С., 2004, с. 343.

- Batalova, St. The Tradition of St. Eustathius Placidus in Latin. // Scripta& e-Scripta, 2, 2004, p. 325–353.

- Stilyana Batalova. Some Notes on the Motif of Conversion to Christianity of the Bulgarians in Chronica Pontificum Romanorum by Thomas Ebendorfer.- – Scripta&e-scripta 2007

- Naydenova, D. Cyrillo-Methodian Juridical Heritage in Medieval Bulgaria. –

In: Poznávanie Kultúrmehodedičstva sv. Cyrila a Metoda, Nitra 2007, p.79 , p. 88 (Pokrystvaneto...)

- Naumow, A. Święci południowosłowiańscy w ruskiej tradycji liturgicznej w państwie polskoliteńskim.In: The Orthodox Church in the Balkans and Poland. Connections and Common Tradition,BIALYSTOK, Ed. Uniwersytet w Białymstoku,2007, p. 196.

- Ilias Evangelou The Notitia Archiepiscoporum of Bulgaria (according to codices Paris Gr. 880, Mosq. Syn. Gr. 286 and Tyrnavo 18) Scripta& e-Scripta , 5, 2007 (12 citata)

- Пак там.

- Пак там.

- Пак там.

- Пак там.

- Пак там.

- Пак там.
- Пак там.
- Пак там.
- Пак там.
- Пак там.
- Пак там.
- Динеков, П. Константин-Кирил Философ, КМЕ. Т. 2. с. 389
- Mazzitelli , G. (a cura di). Contributi italiani al XIV Congresso internazionale degli slavisti (Ochrid 10 – 16 settembre 2008), Roma, 2008, p. 173.
- G. Minczew, Mit cyrylo-metodejski we współczesnej humanistyce polskiej, „Tygiel Kultury”, nr 7-9 (2010), s. 123-130
- Вопросы языкознания 1999 (files.istorichka.ru/FTP/Periodika/Voprosy.../1999/1999_3.pdfФормат на файла: PDF/Adobe Acrobat)
- Баталова, Ст. Квадратният нимб – традиция и трансформация в образа и текста. – Средновековието в огледалото на един филолог, с. 449.
- Ľuboš Lukoviny. Cyrilo-metodská tradícia a Slovensko v 15.-17. storočí.Literárne pramene kultu. – In:FUNDAMENTA EUROPAEA.Volume V. Number 8-9.Poznań-Humań 2010: p.66
- Пак там , п.17.
- Пак там, р. 67 п.25.
- Пак там, р.69 п. 41.
- Пак там, п. 42 позоваване за ръкопис Vroclavský No. 54 II, I. 139.
- Анна Влаевска. Образът на княз Борис-Михаил в католическа историография IX-XVII в. (от Регион, абат на Прюм, до кардинал Цезар Бароний).- In: Fundamenta Europaеа.Volume V.Number 8-9.Poznań-Humań 2010, p. 47: п. 3
- Пак там, р.48, п.7:
- Пак там, р. 50 – позоваване в текста и в бел. п. 16
- Пак там, р. 51 п. 17
- Пак там, р.52., п. 26
- Пак там ,р.54, п.32
- Пак там, п.38.
- Пак там, р.57п. 47
- Пак там, н. 48.
- Kokoszo, M. Żywot obszerny Świętego Nauma Ochrydzkiego.- In: Uczniowie Apostołów słowian siedmiu świętych mężów (= Biblioteka duchowości Europejskiej 4), Collegium Columbinum, Kraków 2010, p.124.
- Славова, Т. Владетел и администрация в ранносредновековна България.С.2010... (Дюканж)
- Пак там
- Илиев, И. Св. Климент Охридски, живот и дело. (=Средновековна библиотека 4), Пловдив, 2010, с. 14 (ЖНОхр.)
- Пак там, с. 235 (Дюканж)
- Илиев, И. Охридският архиепископ Димитър Хоматиан и българите. София, 2010, с. 49 (бел. 70),
- Пак там, с. 324
- Schminck, A. und D. Getov. Repertorium der Handschriften des byzantinischen Rechts. Teil II Die Handschriften des Kirchlichen Rechts I.Frankfurt am M. 2010,p.40 Du Cange
- Пак там, р.40 Eine h=Hand...
- Anna Vlaevska. Fortuna di un racconto.- In: Ricerche Slavistiche, vol. LV, nuova serie 9, 2011, 218 - 219.
- Škoviera, Andrej. Slovanské a grécke služby sv. Naumovi Ochridskému. – В: Кирило-Методиевски студии. Кн. 20. Доклади от конференцията „Кирило-Методиевското културно наследство и националната идентичност“ (Братислава, 11-13 ноември 2009). София, 2011, с. 132, бел. 28 .
- Николова, Св. Дело Кирилла и Мефодия и проблема национальной и христианской идентичности. – В: Кирило-Методиевски студии. Кн. 20. Доклади от конференцията „Кирило-Методиевското културно наследство и националната идентичност“ (Братислава, 11-13 ноември 2009). София, 2011, с. 13, бел. 24. : Б ъ р л и е в а, Сл. Гръкоезични кирило-методиевски традиции. – В: Кирило-Методиевска енциклопедия. Т. 4. С., 2003, 146–151;
- Пак там: Б ъ р л и е в а, Сл. Латинско стихотворение от XII в. – още един кирило-методиевски извор. – Старобългарска литература, 30, 1998, 3-15;
- Пак там: Б ъ р л и е в а, Сл. Агиографските творби за св. Кирил и Методий в Legenda aurea на Яков Ворагински. – В: Кирило-Методиевски студии. Кн.11. С., 1998, 5–120.
- Škoviera, A. Svätí slovanskí sedmopočetníci. Bratislava, 2010, p. 136 (not. 439).

- Пак там, р. 148 (not. 478).
- Пак там р. 155 (not. 492),
- Пак там р. 184 (not. 577).
- Илиевски, П. Хр. Светила незаодни. Словенските првоучители и нивните ученици. Студии. Скопје, 1999, с. 7 (бел. 4),
- Пак там с. 67 (бел. 5)
- Пак там, с. 125 (бел. 2).
- Ľuboš Lukoviny. Cyrilo-metodská tradícia a Slovensko v 15.-17. storočí.Literárne pramene kultu. – In:FUNDAMENTA EUROPAEA.Volume V. Number 8-9.Poznaň-Humaň 2010: p.66
- Пак там , н.17.
- Пак там, р. 67 н.25.
- Пак там, р.69 н. 41.
- Пак там, н. 42 позоваване за ръкопис Vroclavský No. 54 II, I. 139.
- Анна Влаевска. Образът на княз Борис-Михаил в католическата историография IX-XVII в. (от Регинон, абат на Прюм, до кардинал Цезар Бароний).- In: Fundamenta Europaеа.Volume V.Number 8-9.Poznaň-Humaň 2010, р. 47: н. 3
- Пак там, р.48, н.7:
- Пак там, р. 50 – позоваване в текста и в бел. н. 16
- Пак там, р. 51 н. 17
- Пак там, р.52., н. 26
- Пак там ,р.54, н.32
- Пак там, н.38.
- Пак там, р.57н. 47
- Пак там, н. 48.
- Божилов, Ив. Българската архиепископия XI-XII в. С., 2011, с. 93 , ISBN 978-954-617-118-4 (Моск. препис...)
- Пак там, с. 97
- Пак там
- Пак там, с.100
- Пак там, с.101
- Пак там, с.101
- Пак там, с.106
- Пак там, с.111
- Пак там, с.154
- Uhlíř, Z. Die Texte über die Aberglaube in den tschechischen Handschriftensammlungen des Mittelalters , Note 4 http://digit.nkp.cz/mns/uhlir_berglaube.htm
- Hetényi, M., P. Ivanić, Taneski, Z. Písomné pramene k životu a dielu sv. KOnstantina-Cyrila a Metodav slovenskej a južnoslovenskej historickej spisbe. – In: Prameň – jeho funkcia, význam, inteerpretáciaa limity v historickom výskume. Nitra , 2010, ISBN 978-80-8094-587-9, р. 31 (Предварителен списък...)
- Пак там, с. 35 (Климент Римски, Климент...)
- Пак там, с. 35 (Мощите...)
- Пак там, с. 36 (Преписи на латински извори.)